

Briuselis, 2015 09 14
COM(2015) 444 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**8-oji KOMISIJOS FINANSINĖ ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR
TARYBAI apie EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO GARANTIJŲ FONDA**

2014 FINANSINIAI METAI

{SWD(2015) 172 final}

TURINYS

1.	BIUDŽETO PROCEDŪRA	3
2.	PINIGŲ POZICIJA IR ASIGNAVIMŲ VALDYMAS.....	5
3.	2014 M. EŽŪGF BIUDŽETO VYKDYMAS.....	7
4.	PASTABOS DĒL 2014 M. EŽŪGF BIUDŽETO VYKDYMO.....	7
5.	ASIGNUOTŲJŲ ĮPLAUKŲ PANAUDOJIMAS.....	11
6.	PASKIRSTYMAS PAGAL IŠLAIDŲ RŪŠĮ	12

1 PRIEDAS	2014 M. EŽŪGF ASIGNAVIMŲ BIUDŽETO PROCEDŪRA
2 PRIEDAS	EŽŪGF BIUDŽETO DALIS 2008–2014 M. ES BIUDŽETE
3 PRIEDAS	EŽŪGF BIUDŽETO VYKDYMO ANALIZĖ. 2014 FINANSINIAI METAI
4-I PRIEDAS	EŽŪGF BIUDŽETO VYKDYMO ANALIZĖ. 2014 FINANSINIAI METAI. ASIGNUOTOSIOS ĮPLAUKOS. C4
4-II PRIEDAS	EŽŪGF BIUDŽETO VYKDYMO ANALIZĖ. 2014 FINANSINIAI METAI. ASIGNUOTOSIOS ĮPLAUKOS. C5
5 PRIEDAS	EŽŪGF BIUDŽETO VYKDYMAS PAGAL STRAIPSNIUS IR VALSTYBES NARES. 2014 FINANSINIAI METAI
6 PRIEDAS	EŽŪGF IŠLAIDŲ PASKIRSTYMO POKYČIAI 2008–2014 FINANSINIAIS METAIS

Pastaba. Prie šios ataskaitos pridedamas išsamus Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Visą šio darbinio dokumento tekstą (anglų kalba) ir pridedamas lenteles (anglų kalba) taip pat bus galima rasti Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato „Europa“ svetainėje (http://ec.europa.eu/agriculture/cap-funding/financial-reports/eagf/index_en.htm).

1. BIUDŽETO PROCEDŪRA¹

1.1. 2014 m. biudžeto procedūra. 2014 m. biudžeto projektas ir taisomasis raštas Nr. 2/2014

2013 m. birželio 28 d. Komisija priėmė ir biudžeto valdymo institucijai pateikė 2014 m. biudžeto projektą. 2014 m. biudžeto projektas (BP) buvo priimtas vėliau negu ankstesniais metais, nes vyko derybos dėl 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos (DFP). Pasiūlyti EŽŪGF įsipareigojimų asignavimai iš viso sudarė 43 778,1 mln. EUR.

Taryba ir Europos Parlamentas savo pozicijas dėl 2014 m. BP priėmė atitinkamai 2013 m. rugsėjo 2 d. ir 2013 m. spalio 23 d. Taryba paliko tą pačią EŽŪGF skirtų įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų sumą, o Europos Parlamentas 28 mln. EUR padidino tiek įsipareigojimų, tiek mokėjimų asignavimus.

2013 m. spalio 15 d. Komisija priėmė 2014 m. BP taisomąjį raštą Nr. 2, kuriame paliko tą pačią EŽŪGF įsipareigojimų asignavimų reikalavimų sumą (43 778,1 mln. EUR), kaip 2014 m. BP.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 25 straipsnį 2014–2020 finansiniais metais į EŽŪGF biudžetą reikėtų įtraukti žemės ūkio sektoriaus krizių rezervą. Be to, 2014 m. Komisijos biudžeto projekte ir taisomajame rašte įsipareigojimų asignavimų, reikalingų EŽŪGF poreikiams patenkinti, suma viršijo DFP nustatytą grynąją viršutinę ribą su rinka susijusioms išlaidoms ir tiesioginėms išmokoms. Todėl tam, kad 2014 biudžetiniams metams sudarytų krizių rezervą ir būtų laikomasi EŽŪGF grynosios viršutinės ribos, Komisija pagal to paties reglamento 26 straipsnį taikydama finansinės drausmės mechanizmą nustatė tiesioginių išmokų koregavimo koeficientą². Remiantis nauja, taisomajame rašte pateikta, informacija, Taryba paskui patvirtino šį koregavimo koeficientą³.

1.2. 2014 m. biudžeto priėmimas

Dėl 2014 m. biudžeto susitarta pagal taikinimo procedūrą 2013 m. lapkričio mėn. 2013 m. lapkričio 12 d. Taryba ir Europos Parlamentas sutiko su kompromisiniu dokumentų rinkiniu. Galiausiai 2014 m. biudžetą Europos Parlamentas priėmė 2013 m. lapkričio 20 d. Į 2014 m. biudžetą įtraukti 43 778,1 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų ir 43 776,96 mln. EUR mokėjimų asignavimų žemės ūkio rinkos priemonėms ir tiesioginei pagalbai (05 politikos sritis – Žemės ūkis ir kaimo plėtra). Įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų skirtumas susidaro dėl to, kad tam tikroms priemonėms, kurias tiesiogiai įgyvendina Komisija, naudojami diferencijuotieji asignavimai. Šios priemonės daugiausia susijusios su žemės ūkio produktų pardavimo skatinimu ir žemės ūkio politikos strategija bei jos koordinavimo priemonėmis.

Konkrečiai, iš 05 politikos sričiai patvirtintų EŽŪGF įsipareigojimų asignavimų sumos 2 233,4 mln. EUR buvo numatyta rinkos priemonėms pagal 05 02 skyrių ir 41 447,3 mln. EUR – tiesioginei pagalbai pagal 05 03 skyrių. Be to, 60,2 mln. EUR buvo numatyta žemės ūkio išlaidų auditui pagal 05 07 skyrių ir 29,3 mln. EUR – politikos strategijai ir koordinavimui pagal 05 08 skyrių.

¹ Ši procedūra apibūdinta 1 priede.

² Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 964/2013 (OL L 268, 2013 10 10, p. 5).

³ Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1181/2013 (OL L 313, 2013 11 22, p. 13).

Išsami informacija pateikiama 1 priede.

1.3. EŽŪGF asiguotosios įplaukos⁴

Remiantis Reglamento (EB) Nr. 1306/2013 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo 43 straipsniu, įplaukos, gautos ištaisius finansines klaidas pagal sąskaitų atitikties patvirtinimo sprendimus, įplaukos, gautos susigražinus sumas dėl pažeidimų, ir įplaukos, gautos taikant pieno mokesį, yra laikomos asiguotosiomis įplaukomis EŽŪGF išlaidoms padengti. Pagal šias taisykles asiguotosios įplaukos gali būti naudojamos bet kokioms EŽŪGF išlaidoms padengti. Jei dalis tokių įplaukų nepanaudojama, ji bus automatiškai perkelta į kitus biudžetinius metus.

Sudarant 2014 m. biudžetą, buvo apskaičiuotos 2014 biudžetiniais metais planuojamos surinkti įplaukos ir suma, numatoma perkelti iš 2013 biudžetinių metų į 2014 biudžetinius metus. Bendra sąmatos suma buvo 1 464 mln. EUR – į šią sumą atsižvelgta biudžeto valdymo institucijai priimant 2014 m. biudžetą. T. y.:

- numatytos įplaukos dėl klaidų ištaisymo, susijusio su atitikties patvirtinimu, ir pažeidimų atitinkamai yra 638 mln. EUR ir 165 mln. EUR, o numatytos įplaukos iš pieno mokesčio – 46 mln. EUR. Taigi, bendra 2014 biudžetiniais metais numatyta surinkti asiguotųjų įplaukų suma – 849 mln. EUR.
- Apskaičiuota, kad iš 2013 į 2014 biudžetinius metus turėtų būti perkelta 615 mln. EUR asiguotųjų įplaukų.

Šias 2014 m. biudžete numatytas 1 464 mln. EUR asiguotąsias įplaukas Komisija skyrė dviem schemoms, t. y.:

- 464 mln. EUR – vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijų veiklos fondams ir
- 1 000 mln. EUR – bendrosios išmokos schemai (tiesioginė pagalba).

Biudžeto valdymo institucija pagal Komisijos pasiūlymus šioms dviem schemoms galiausiai patvirtino atitinkamai 285 mln. EUR ir 30 083 mln. EUR asignavimus. Pirmiau minėtų patvirtintų asignavimų ir asiguotųjų įplaukų suma atitinka bendrą 749 mln. EUR numatytų asignavimų gamintojų organizacijų veiklos fondams vaisių ir daržovių sektoriuje ir 31 083 mln. EUR bendrosios išmokos schemai įvertį.

1.4. EŽŪGF biudžeto dalis visame ES biudžete

EŽŪGF galutinio biudžeto dalis (įsipareigojimų asignavimai) visame ES 2008–2014 m. laikotarpio biudžete nurodyta 2 priede (nurodyta kiekvienų metų dalis).

⁴ Šios sumos neįtrauktos į biudžeto įplaukų eilutes (670 straipsnis – EŽŪGF asiguotosios įplaukos), tačiau jos minimos biudžeto pastabose dėl šio straipsnio.

2. PINIGŲ POZICIJA IR ASIGNAVIMŲ VALDYMAS

2.1. Asignavimų valdymas

2.1.1. 2014 finansinių metų asignavimai

EUR

Biudžeto išlaidų skirsnis (1)	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai	Biudžeto įplaukų skirsnis (AĮ) (2)	Prognozės
1. Pradiniai asignavimai EŽŪGF, iš kurių:	43 778 100 000	43 776 956 403	1. Atitikties patvirtinimas	638 000 000
1a. asignavimai, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas	43 732 575 640	43 732 575 640	2. Pažeidimai	165 000 000
1b. asignavimai, kuriems taikomas tiesioginis valdymas	45 524 360	44 380 763	3. Papildomas pieno gamintojų mokestis	46 000 000
2. Taisomasis biudžetas		-308 029	Visa numatomų AĮ suma	849 000 000
3. Pervedimai į (iš) EŽŪGF per metus		-568 429		
4. Galutiniai asignavimai EŽŪGF, iš kurių:	43 778 100 000	43 776 079 945		
4a. asignavimai, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas	43 732 725 640	43 732 725 640		
4b. asignavimai, kuriems taikomas tiesioginis valdymas	45 374 360	43 354 305		

(1) Į 2014 m. biudžetą įtraukti asignavimai, atskaičius 2014 m. numatytas gauti asignuotąsias įplaukas ir asignuotąsias įplaukas, kurios pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2013 14 straipsnį perkeltos iš 2013 į 2014 m.

(2) AĮ: asignuotosios įplaukos, kurias numatoma surinkti. Į biudžeto įplaukų eilutę (p.m.)⁵ neįrašytos jokios įplaukos, tačiau biudžeto pastabose nurodoma prognozuojama suma.

⁵ p.m. „pour mémoire“.

2.1.2. Turimų 2014 finansinių metų asignavimų biudžeto vykdymas

EUR

	Įsipareigojimų asignavimų panaudojimas	Mokėjimų asignavimų panaudojimas
Pasidalijamasis valdymas (1)	44 247 498 686,51	44 247 498 686,51
Išlaidos, susijusios su tiesioginiu valdymu	45 154 328,55	39 190 101,47
Iš viso	44 292 653 015,06	44 286 688 787,98

(1) Įsipareigosios skirti sumos. Įsipareigojimai ir mokėjimai atėmus gautas asignuotąsias įplaukas, skirtas pasidalijamajam valdymui – 43 233 320 312,15 EUR.

2014 finansiniais metais faktinė panaudotų įsipareigojimų asignavimų suma sudarė 44 292 653 015,06 EUR, o mokėjimų asignavimų – 44 286 688 787,98 EUR.

2.1.3. Patvirtintų asignavimų biudžeto vykdymas. Komisijos išlaidos, susijusios su tiesioginiu valdymu

EUR

Išlaidos, susijusios su tiesioginiu valdymu	Įsipareigojimų asignavimai	Įsipareigojimų panaikinimas	Mokėjimų asignavimai	Perkėlimas į 2015 m. (2)
Asignavimai (C1) (1)	45 374 360,00	-	43 354 305,00	-
Vykdytas (C1)	45 154 328,55	-	26 986 218,54	16 114 870,92
Panaikinti asignavimai	220 031,45	-	253 215,54	-

(1) C1 – patvirtinti biudžeto asignavimai. Ši suma apima -150 000,00 EUR įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų perkėlimą pasidalijamajam valdymui ir taisomąjį biudžetą ir -876 458,00 EUR mokėjimų asignavimų perkėlimą iš EŽŪGF.

(2) Perkėlimas į 2015 m. susijęs tik su nediferencijuotaisiais asignavimais.

2014 m. biudžete numatyta 45,4 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų išlaidoms, susijusioms su tiesioginiu valdymu. 2014 m. buvo numatyta skirti 45,2 mln. EUR suma. Likusi šių asignavimų dalis – 0,2 mln. EUR – panaikinta.

Dauguma EŽŪGF įsipareigojimų asignavimų Komisijos išlaidomis, susijusioms su tiesioginiu valdymu, yra nediferencijuotieji asignavimai. Į 2015 m. automatiškai perkelta 16,1 mln. EUR – tai tik nediferencijuotieji asignavimai.

2.2. Mėnesinės išmokos

2.2.1. Valstybėms narėms skirtos mėnesinės išmokos, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas

2.2.1.1. Mėnesinės išmokos išlaidoms padengti

Reglamento (ES) Nr. 1306/2013⁶ 18 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „Komisija išmoka mėnesines išmokas išlaidoms, kurias per ataskaitinį mėnesį patiria valstybių narių akredituotos mokėjimo agentūros, padengti“. Mėnesinės išmokos kiekvienai

⁶ OL L 347, 2013 12 20, p. 549.

valstybei narei išmokamos ne vėliau kaip antro mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį išlaidos buvo patirtos, trečią darbo dieną.

Mėnesinėmis išmokomis kompensuojamos jau patirtos grynosios išlaidos (atskaičius įplaukas); išmokos pervedamos remiantis kas mėnesį valstybių narių pateikiamomis deklaracijomis⁷. Kas mėnesį registruojamos išlaidos ir įplaukos tikrinamos ir koreguojamos remiantis išsamia deklaracija⁸. Be to, šios išmokos tampa galutinėmis tik po to, kai Komisija atlieka patikrinimus pagal sąskaitų patvirtinimo procedūrą.

Nuo 2013 m. spalio 16 d. iki 2014 m. spalio 15 d. valstybių narių sumokėtoms sumoms padengti taikoma mėnesinių išmokų sistema. Likusias išmokas pagal keletą konkrečių priemonių tiesiogiai išmoka Komisija.

2014 finansiniais metais pervesta bendra grynoji mėnesinių išmokų suma, atskaičius su atitikties patvirtinimu ir kitais klaidų ištaisymais susijusias sumas, sudarė 43 233 320 312,15 EUR.

2.2.1.2. Sprendimai dėl 2014 m. mėnesinių išmokų

Komisija priėmė dvylika su 2014 finansiniais metais susijusių sprendimų dėl mėnesinių išmokų. Be to, 2014 m. gruodžio mėn. priimtas sprendimas dėl papildomos mėnesinės išmokos, kuria koreguojamos visos iš tų metų biudžeto nuskaitytinoms išlaidoms padengti skirtos išmokos.

3. 2014 M. EŽŪGF BIUDŽETO VYKDYMAS

3.1. EŽŪGF biudžeto asignavimų panaudojimas

Iš biudžeto iš viso panaudota 44 292,7 mln. EUR. Šios išlaidos padengtos pradiniais biudžeto asignavimais ir panaudojant visą iš 2013 m. perkeltą asignuotųjų įplaukų 05 politikos sričiai – Žemės ūkis ir kaimo plėtra – sumą (710,2 mln. EUR) ir dalį 2014 m. gautų asignuotųjų įplaukų (672,9 mln. EUR iš visos 1 014,2 mln. EUR sumos).

Pagal 05 politikos sritį – Žemės ūkis ir kaimo plėtra – išlaidos rinkos priemonėms sudarė 2 478,7 mln. EUR, o tiesioginei pagalbai – 41 659,7 mln. EUR. Su tam tikromis rinkos priemonėmis ir tiesiogine pagalba susijusios išlaidos viršijo patvirtintus biudžeto asignavimus ir buvo iš dalies padengtos perkeliant asignavimus iš kitų biudžeto punktų ir iš dalies panaudojant EŽŪGF biudžetui asignuotas įplaukas.

Biudžeto vykdymo duomenys pagal politikos sritis pateikti 3 priede.

5 priede išlaidos suskirstytos į išlaidas rinkos priemonėms, tiesioginei pagalbai ir žemės ūkio išlaidų auditui atskirai kiekvienam punktui ir valstybei narei.

4. PASTABOS DĖL 2014 M. EŽŪGF BIUDŽETO VYKDYMO

Toliau pateikiamos 3 priedo duomenimis pagrįstos trumpos pastabos dėl 2014 m. EŽŪGF biudžeto asignavimų įgyvendinimo ir 2014 m. asignuotųjų įplaukų panaudojimo svarbiausiuose sektoriuose.

⁷ Valstybės narės šias mėnesio išlaidų deklaracijas pateikia N+1 mėnesio 10-ą dieną.

⁸ Valstybės narės, naudodamosi 104 lentele, išsamias deklaracijas kas mėnesį siunčia N+1 mėnesio 20-ą dieną.

4.1. 05 02 skyrius. Intervencijos žemės ūkio rinkose

4.1.1. Įvadas

Bendra šio 2014 m. biudžeto skyriaus išmokų suma siekė 2 478,7 mln. EUR; jos buvo finansuojamos iš patvirtintų asignavimų ir 302,7 mln. EUR asignuotųjų įplaukų. Asignuotosios įplaukos buvo panaudotos vaisių ir daržovių sektoriuje patirtoms išlaidoms padengti (NB: išsami informacija pateikiama 4.1.4 punkte). 57,4 mln. EUR vertės asignavimai buvo perkelti į kitas EŽŪGF biudžeto dalis. Likusioji 2014 m. surinktų asignuotųjų įplaukų suma sudarė 291,6 mln. EUR ir buvo perkelta į 2015 m. Punktuose, kur poreikiai viršijo biudžeto asignavimus, papildomos išlaidos buvo padengtos sumomis, perkeltomis iš kitų biudžeto punktų. Taip pat rinkos priemonių ir tiesioginės pagalbos atveju, jei biudžeto asignavimai buvo nepanaudoti, likę asignavimai buvo perkelti į kitus biudžeto punktus siekiant prireikus padengti papildomas išlaidas.

4.1.2. Maisto programos

Reikėtų pažymėti, kad 2013 m. buvo paskutiniai metai, kai maisto programos buvo įgyvendinamos EŽŪGF lėšomis. Remiantis Reglamentu (ES) Nr. 223/2014, nuo 2014 m. sausio 1 d. šios programos įgyvendinamos naudojant Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondą (EPLSAF), finansuojamą pagal DFP 3 išlaidų kategoriją.

Dėl šios priežasties 2014 m. biudžete šioms programoms nebuvo numatyta jokių EŽŪGF skirtų asignavimų. Tačiau iš EŽŪGF sąskaitų matyti, kad valstybės narės susigražino ir deklaravo EŽŪGF 7,2 mln. EUR sumą, kuri buvo išmokėta iki 2014 m.

4.1.3. Alyvuogių aliejus

Nepanaudota 2,3 mln. EUR suma daugiausia susijusi su pagalba finansuojant kokybės gerinimo darbo programas. Patvirtintos veiklos vykdytojų organizacijos savo 2013–2014 m. darbo programų neįgyvendino tokiu mastu, koks buvo numatytas 2014 m. biudžete. Be to, susidarė nedidelė nepanaudota 0,2 mln. EUR suma, skirta neapmokėtoms sumoms, susijusioms su ankstesnėmis alyvuogių aliejaus sektoriaus programomis, apmokėti, nes valstybės narės deklaravo mažiau išlaidų, palyginti su toms programoms 2014 m. biudžete numatytais asignavimais.

4.1.4. Vaisiai ir daržovės

2014 m. biudžete numatyta visų turimų asignavimų suma siekia 1 140,7 mln. EUR ir yra skirta visų šio sektoriaus priemonių poreikiams patenkinti. Biudžeto valdymo institucija patvirtino 676,7 mln. EUR asignavimus, nes ji atsižvelgė į apskaičiuotas šiam sektoriui skirtas įplaukas, kurios sudarė 464 mln. EUR. Valstybių narių 2014 m. patirtos išlaidos sudarė 1 010,5 mln. EUR. Visoms pagal šį straipsnį finansuojamoms programoms skirti asignavimai buvo panaudoti nepakankamai, palyginti su bendra 2014 m. biudžete numatyta apskaičiuota poreikių suma. Nepanaudotų asignuotųjų įplaukų likutis (291,6 mln. EUR) buvo perkeltas į 2015 biudžetinius metus tų metų poreikiams padengti.

Kalbant apie gamintojų organizacijų veiklos fondus, kurių tikslas – finansuoti savo produkcijos kokybės gerinimą, skatinimo bei komercializacijos programas, apskaičiuota, kad šioms programoms 2014 m. reikės 749 mln. EUR. Iš šios sumos biudžeto valdymo institucijos patvirtintų asignavimų suma sudarė 285 mln. EUR, nes buvo atsižvelgta į apskaičiuotas 464 mln. EUR įplaukas, kurios skirtos šiai programai

finansuoti. Valstybės narės galiausiai patyrė 724,4 mln. EUR išlaidų, o tai buvo mažiau, palyginti su visais turimais asignavimais, visų pirma dėl to, kad 1-os įnašo dalies mokėjimai pagal 2014 m. patvirtintus gamintojų organizacijų planus, buvo mažesni, negu buvo numatyta iš pradžių.

Be to, valstybių narių patirtos išlaidos pagalbai gamintojų grupių preliminariam pripažinimui buvo maždaug 56,7 mln. EUR mažesnės negu turimi 2014 m. biudžeto asignavimai. Pereinamojo laikotarpio nuostatų⁹, kuriomis buvo apribota, kiek per metus gali išaugti patvirtintų programų biudžetas, poveikis buvo didesnis, negu iš pradžių buvo numaćiusi Komisija.

Galiausiai vaisių vartojimo skatinimo mokyklose programos 2014 m. biudžete liko nepanaudota maždaug 48,3 mln. EUR, daugiausia dėl to, kad kai kurios valstybės narės patyrė mažiau išlaidų, nei buvo numatyta biudžeto asignavimų. Iš tiesų 2014 m. biudžete buvo daroma prielaida, kad numatytas šiai programai skirtas padidintas 150 mln. EUR finansinis paketas bus iš dalies panaudotas jau 2013–2014 mokslo metais, tačiau jis iš tiesų buvo naudojamas tik nuo 2014–2015 mokslo metų.

4.1.5. *Vynuogių auginimo sektoriaus produktai*

Valstybių narių patirtos nacionalinių paramos programų išlaidos 2014 m. siekė 1 019,5 mln. EUR, palyginti su 2014 m. biudžete numatytais 1 083 mln. EUR asignavimais. Ši nepanaudota suma susidarė dėl to, kad kai kurios valstybės narės patyrė mažiau išlaidų pirmaisiais naujų 2014–2018 m. programų įgyvendinimo metais, nes kai kurių priemonių, visų pirma pardavimo skatinimo ir investicijų į įmones, įgyvendinimas buvo šiek tiek atidėtas.

Galiausiai valstybės narės deklaravo 2,9 mln. EUR išlaidas, patirtas įgyvendinant įvairias pagalbos programas 2007–2008 prekybos metais ir dar anksčiau.

4.1.6. *Pienas ir pieno produktai*

Kalbant apie pagalbą privačiam sviesto sandėliavimui, 2014 m. biudžete numatyti asignavimai sudarė 6 mln. EUR, o patirtos išlaidos siekė 4,1 mln. EUR, nes atitinkamo sviesto kiekio vidutinis saugojimo laikas buvo trumpesnis.

Kalbant apie pieno vartojimo skatinimo mokyklose programą, beveik visos joje dalyvaujančios valstybės narės patyrė mažiau išlaidų, negu 2014 m. biudžete buvo numatyta asignavimų 2013–2014 mokslo metams, todėl liko nepanaudota apie 7,4 mln. EUR.

4.1.7. *Kiauliena, kiaušiniai ir paukštiena, bitininkystė ir kiti gyvūninės kilmės produktai*

Valstybių narių išlaidos, patirtos dėl nesumokėto eksporto gražinamųjų išmokų už perdirbtus kiaulienos produktus, paukštieną ir kiaušinius likučio, siekė apie 1,2 mln. EUR, o išlaidos, patirtos dėl specialios paramos bitininkystei, buvo beveik tokio dydžio, kaip 2014 m. biudžete numatyti asignavimai. Galiausiai reikėtų pažymėti, kad ES įnašas išskirtinėms rinkos rėmimo priemonėms Lenkijoje ir Lietuvoje pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentus (ES) Nr. 324/2014 ir 428/2014 sudarė 0,8 mln. EUR, kaip nurodyta punkte 05 02 15 99.

4.2. **05 03 skyrius. Tiesioginė pagalba**

Šiam skyriui patvirtinti asignavimai buvo 41 447,3 mln. EUR, o patirtos išlaidos siekė maždaug 41 659,7 mln. EUR. Šis akivaizdus asignavimų panaudojimo perviršis

⁹ 2012 m. balandžio 4 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 302/2012.

susidarė visų pirma dėl to, kad buvo numatyta, jog dalis bendrosios išmokos schemos bus finansuojama naudojant asignuotąsias įplaukas.

4.2.1. 05 03 01 straipsnis. *Atsietoji tiesioginė pagalba*

Pagrindinės schemos, finansuojamos šiame straipsnyje numatytais asignavimais, yra: bendrosios išmokos schema (BIS), vienkartinės išmokos už plotus sistema ir specialioji atsietoji parama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 73/2009. Pagalba pagal visas šiame straipsnyje numatytas schemas mokama nepriklausomai nuo produkcijos, tačiau tam tikromis sąlygomis, pvz., jei laikomasi kompleksinės paramos reikalavimų. Pagalbos pagal visas šiame straipsnyje numatytas schemas išlaidos siekė 38 952,1 mln. EUR, t. y. 700,1 mln. EUR viršijo 2014 m. patvirtintus asignavimus (38 252 mln. EUR), nes dalis šio sektoriaus poreikių buvo padengta iš asignuotųjų įplaukų (NB: daugiau informacijos šiuo klausimu rasite Komisijos tarnybų darbiname dokumente).

4.2.2. 05 03 02 straipsnis. *Kita tiesioginė pagalba*

Į šį biudžeto straipsnį įtraukti asignavimai bus naudojami išlaidoms, susijusioms su kita tiesiogine pagalba, dėl kurios valstybės narės griežtai apibrėžtomis sąlygomis ir laikantis aiškių ribų kai kuriuose sektoriuose nusprendė išlaikyti tik ribotą sąsają tarp šios pagalbos mokėjimo ir gamybos, siekdamos išvengti šios gamybos nutraukimo, padengti. Pagal šį straipsnį finansuojama 13 programų.

Komisija buvo apskaičiavusi, kad 2014 m. šioms programoms finansuoti reikės 2 770,2 mln. EUR asignavimų. Valstybių narių patirtos išlaidos sudarė 2 707,6 mln. EUR (NB: daugiau informacijos šiuo klausimu rasite Komisijos tarnybų darbiname dokumente).

4.2.3. 05 03 09 straipsnis. *Tiesioginės pagalbos, susijusios su finansine drausme, kompensavimas*

Biudžeto valdymo institucija šiam straipsniui asignavimų neskyrė. Šis straipsnis pirmą kartą įtrauktas 2014 biudžetiniais metais, siekiant palengvinti patvirtintų, bet nepaskirtų asignavimų surinkimą. Šių asignavimų perkėlimas neviršijant 2 % pradinių asignavimų, susijusių su pasidalijamuoju EŽŪGF valdymu, buvo atliktas siekiant 2015 m. finansuoti finansinės drausmės, taikytos tiesioginei pagalbai 2013 kalendoriniais metais, kompensavimą¹⁰.

Finansinės drausmės suma, panaudota 2013 paraiškų teikimo metais, iš viso sudarė 868,2 mln. EUR. Ši suma neviršija 2 % pradinių asignavimų pagal pasidalijamąjį EŽŪGF valdymą. Ši suma buvo padengta 424,5 mln. EUR nepaskirtų asignavimų perkėlimu iš 05 03 10 straipsnio, skirto žemės ūkio sektoriaus krizių rezervui (NB: žr. 4.2.4 punktą), ir papildyta 398,9 mln. EUR nepaskirtų įsipareigojimų perkėlimu iš 05 03 01 01 punkto ir 44,8 mln. EUR – iš 05 03 01 02 punkto.

4.2.4. 05 03 10 straipsnis. *Žemės ūkio sektoriaus krizių rezervas*

Į šį biudžeto straipsnį įrašyti asignavimai skirti priemonių, reikalingų didelėms žemės ūkio gamybos ar paskirstymo krizėms įveikti, išlaidoms padengti. Rezervas turi būti sudarytas kiekvienų metų pradžioje pagal finansinės drausmės mechanizmus, nustatytus Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 25 ir 26 straipsniuose ir Reglamento (ES)

¹⁰

Šie asignavimai gali būti perkelti pagal Finansinio reglamento (ES, Euratomas), Nr. 966/2012 169 straipsnio 3 dalį, o pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnio 5 dalį valstybės narės kompensuoja galutiniams gavėjams, kuriems tais finansiniais metais, į kuriuos perkeliama asignavimai, taikoma finansinė drausmė pagal to reglamento 26 straipsnio 1–4 dalis.

Nr. 1307/2013 8 straipsnyje, sumažinant tiesioginę pagalbą. Šis rezervas negali viršyti didžiausios metinės sumos – 400 mln. EUR (2011 m. kainomis). 2014 biudžetinais metais krizių rezervo lygiavertė suma galiojančiomis kainomis buvo 424,5 mln. EUR. 2014 m. šis rezervas panaudotas nebuvo.

Todėl finansinių metų pabaigoje ši nepanaudota rezervo suma buvo pervesta į 05 03 09 biudžeto straipsnį, kad būtų perkelta į kitus finansinius metus ir panaudota galutiniam kompensavimui, kaip aprašyta 4.2.3. punkte.

4.3. 05 07 skyrius. Žemės ūkio išlaidų auditas

4.3.1. 05 07 01 straipsnis. Žemės ūkio išlaidų kontrolė

Šiame straipsnyje nurodytos priemonės, kurių imtasi siekiant sustiprinti patikrų vietoje priemonės ir pagerinti patikrinimo sistemas, kad būtų apribota sukčiavimo ir pažeidimų, dėl kurių nukenčia Sąjungos biudžetas, rizika. Į jį taip pat įtrauktos išlaidos, kurių galėtų prireikti galimiems klaidų ištaisymams, susijusiems su sąskaitų ir atitikties patvirtinimu, valstybių narių naudai finansuoti (NB: daugiau informacijos šiuo klausimu rasite Komisijos tarnybų darbiniam dokumente).

4.3.2. 05 07 02 straipsnis. Ginčų sprendimas

Į šį biudžeto straipsnį įrašyti asignavimai, kuriais siekiama padengti išlaidas, kurias Komisijai gali tekti apmokėti Teisingumo Teismo sprendimu, įskaitant ieškinių dėl žalos ir palūkanų patenkinimo išlaidas. 2012 m. rugsėjo 27 d. Teisingumo Teismas paskelbė sprendimą sujungtose bylose C-113/10, C-147/10 ir C-234/10 (Jüllich-II sprendimas). 2014 m. biudžete buvo numatyta 53,4 mln. EUR asignavimų kompensaciniams palūkanoms veiklos vykdytojams pagal šį sprendimą sumokėti. Tačiau valstybės narės patyrė ir deklaravo maždaug 92,3 mln. EUR išlaidų, t. y. daugiau, negu 2014 m. biudžete numatyta asignavimų. Todėl 38,9 mln. EUR asignavimų buvo pervesta iš kitų 2014 m. biudžeto punktų siekiant finansuoti visos atitinkamų valstybių narių deklaruotų kompensacinių palūkanų sumos kompensavimą.

5. ASIGNUOTŪJŲ ĮPLAUKŲ PANAUDOJIMAS

5.1. EŽŪGF asignuotosios įplaukos

Iš 2013 į 2014 m. perkeltos asignuotosios įplaukos sudarė 710,2 mln. EUR ir jos visos buvo panaudotos 2014 biudžetinių metų išlaidoms finansuoti pagal Finansinio reglamento 14 straipsnį. Kaip nurodyta 4-II priede, iš šios sumos padengtos 270,3 mln. EUR išlaidos gamintojų organizacijų veiklos fondams vaisių ir daržovių sektoriuje ir 439,9 mln. EUR išlaidos bendrosios išmokos schemai.

Remiantis 4-I priede pateiktais duomenimis, 2014 m. surinktos asignuotosios įplaukos sudarė 1 014,2 mln. EUR ir jos gautos:

- po atitikties patikrinimo procedūrų atlikus klaidų ištaisymą – 815,6 mln. EUR;
- susigrąžinus sumas dėl pažeidimų – 150,3 mln. EUR;
- iš surinkto pieno mokesčio – 48,3 mln. EUR.

Dalis 2014 m. surinktų asignuotųjų įplaukų (672,9 mln. EUR) buvo panaudota tais metais vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijų veiklos fondų patirtoms išlaidoms (32,4 mln. EUR) ir išlaidoms pagal bendrosios išmokos schemą (640,5 mln. EUR) padengti.

2014 m. surinktų asignuotųjų įplaukų likutis – 341,3 mln. EUR – buvo automatiškai perkeltas į 2015 m. biudžetą, siekiant finansuoti tų metų biudžeto poreikius.

Išsami informacija pateikiama 4-I ir 4-II prieduose.

6. PASKIRSTYMAS PAGAL IŠLAIDŲ RŪŠĮ

Visa EŽŪGF išlaidų suma – 44 292,7 mln. EUR. Toliau šios išlaidos suskirstytos į pagrindines ataskaitines kategorijas, nurodant kiekvienos kategorijos išlaidų procentinę dalį bendroje 2014 m. EŽŪGF išlaidų sumoje.

Sandėliavimas

Išlaidos sandėliavimui sudarė 5,1 mln. EUR, t. y. 0,01 % visų išlaidų. Ši suma daugiausia atspindi išlaidas, patirtas dėl privataus sviesto sandėliavimo.

Eksporto gražinamosios išmokos

Išlaidos eksporto gražinamosioms išmokoms sudarė 4,5 mln. EUR, t. y. 0,01 % visų išlaidų ir susijusios daugiausia su nesumokėto likučio už ankstesnį javų ir paukštienos eksportą mokėjimu.

Kitos rinkos priemonės

Be išlaidų sandėliavimui ir eksporto gražinamosioms išmokoms kitos rinkos priemonių išlaidos sudarė 2 579,6 mln. EUR, t. y. 5,8 % visų metinių išlaidų. Šiai kategorijai priklauso išlaidos, daugiausia susijusios alyvuogių aliejumi, vaisiais ir daržovėmis, vynu, tekstilės augalais, POSEI, pardavimo skatinimo priemonėmis, pienu bei pieno produktais ir bitininkystės produktais. Į šias išlaidas įtraukti kiti nedideli mokesčiai; jos taip pat apima klaidų ištaisymą dėl sąskaitų patvirtinimo ir ginčų sprendimo.

Tiesioginė pagalba

Išlaidos tiesioginei pagalbai sudarė 41 659,7 mln. EUR, t. y. 94 % visų išlaidų.

Išlaidos, susijusios su tiesioginiu valdymu

Šios išlaidos sudarė 45,2 mln. EUR (įsipareigojimų asignavimų), t. y. 0,1 % visų išlaidų ir jas tiesiogiai sumokėjo Komisija. Jos daugiausia apėmė išlaidas, susijusias su ūkių apskaita, ūkių struktūros tyrimais, informacija apie BŽŪP, techninę pagalbą ir kt.

Kaimo plėtra naudojant buvusio EŽŪOGF Garantijų skyriaus lėšas

Šioms programoms įsipareigojimų asignavimai nebegali būti skiriami. Valstybės narės užbaigia šias programas ir susigrąžina nepagrįstai išmokėtas sumas. Galutinė grynoji pagal šį straipsnį susigrąžinta suma – apie 1,4 mln. EUR.

EŽŪGF išlaidų paskirstymo pokyčiai pagal rūšį 2008–2014 m. laikotarpiu pateikiami 6 priede.